

TỶ LỆ NHIỄM VÀ BỆNH LÝ LÂM SÀNG BỆNH KÝ SINH TRÙNG MÁU DO *PLASMODIUM* SPP. GÂY RA Ở GÀ TẠI TỈNH KHÁNH HÒA

Nguyễn Văn Thoại, Nguyễn Đức Tân,
Huỳnh Vũ Vỹ, Lê Hứa Ngọc Lực, Lê Đức Quyết*
Phân viện thú y miền Trung
*Tác giả liên hệ email: nvthoaiptvty@gmail.com

TÓM TẮT

Đề tài được thực hiện nhằm xác định tỷ lệ nhiễm *Plasmodium* spp. ở gà tại tỉnh Khánh Hòa bằng phương pháp nhuộm giemsa. Tổng số 970 mẫu máu gà đã được thu thập tại huyện Diên Khánh, Khánh Vĩnh, Cam Ranh và Ninh Hòa để làm vật liệu nghiên cứu. Kết quả xét nghiệm đã phát hiện 205 mẫu dương tính với *Plasmodium* spp., chiếm tỷ lệ nhiễm là 21,1%. Gà nuôi ở vùng miền núi có tỷ lệ nhiễm *Plasmodium* spp. cao hơn so với nuôi ở vùng đồng bằng. Gà bị bệnh ký sinh trùng máu do *Plasmodium* spp. có các triệu chứng lâm sàng như: Gầy yếu, mệt mỏi, xù lông; niêm mạc nhợt nhạt hoặc vàng nhạt; đầu sưng, mào tím tái hoặc có các chấm đen; cánh xệ, chân đứng không vững hoặc liệt chân; mắt có dử và sưng mí mắt; bụng chướng; phân nhão, màu trắng hoặc xanh. Bệnh tích đại thể ở gà bị bệnh thường gầy yếu, xuất huyết ngoài da với các chấm đinh ghim; gan sưng, viêm, xuất huyết đinh ghim; tim và lá lách sưng, xuất huyết. Như vậy, kết quả nghiên cứu thấy tỷ lệ nhiễm *Plasmodium* spp. ở gà tại tỉnh Khánh Hòa là khá cao, gà bị bệnh với các biểu hiện bệnh lý khá nặng và điển hình. Do đó cần có các khảo sát ở các tỉnh khác, trên nhiều đối tượng gia cầm để đánh giá đúng dịch tễ học của bệnh này.

Từ khóa: Gà, Khánh Hòa, ký sinh trùng máu, triệu chứng lâm sàng.

Infection rate and clinical pathogenesis of blood parasitic disease caused by *Plasmodium* spp. in chickens in Khanh Hoa province

*Nguyen Van Thoai, Nguyen Duc Tan,
Huynh Vu Vy, Le Hua Ngoc Luc, Le Duc Quyet*

SUMMARY

The objective of this study aimed at determining the infection rate of chickens with *Plasmodium* spp. in Khanh Hoa province using giemsa staining method. A total of 970 chicken blood samples were collected in Dien Khanh, Khanh Vinh, Cam Ranh and Ninh Hoa districts as the research materials. The studied result showed that there were 205 positive samples/970 samples, accounting for 21.1%. Chickens raised in mountainous areas had a high rate of infection with *Plasmodium* spp. than chickens raised in the plains. The clinical symptoms of this disease in chickens included: Weakness, fatigue, ruffled feathers; pale or pale yellow mucous membranes; swollen head, purple crest or black dots; drooping wings, unsteady legs or paralyzed legs; eyes were sore and eyelids were swollen; abdominal bloating; stools were pasty, white or green. Gross lesions in the disease chickens were often weak, having bleeding on the skin with pin spots; liver swelling, inflammation, pin hemorrhage; heart and spleen swelling and hemorrhage. The studied results showed that the infection rate of *Plasmodium* spp. in chickens in Khanh Hoa province was quite high, sick chickens were quite severe and having typical pathological symptoms. Therefore, more studied/ surveys need to be carried out in other provinces and on other poultry subjects to properly assess the epidemiology of this disease.

Keywords: Chicken, Khanh Hoa province, blood parasites, clinical symptoms.